

**OŚRODEK DOKUMENTACJI
ZABYTEKÓW W WARSZAWIE**
KARTA EWIDENCYJNA ZABYTEKÓW
ARCHITEKTURY I BUDOWNICTWA

A B C D E F G H I J K L M N O P R S T U V W X Y Z

Nr 303

1. Obiekt 20/1

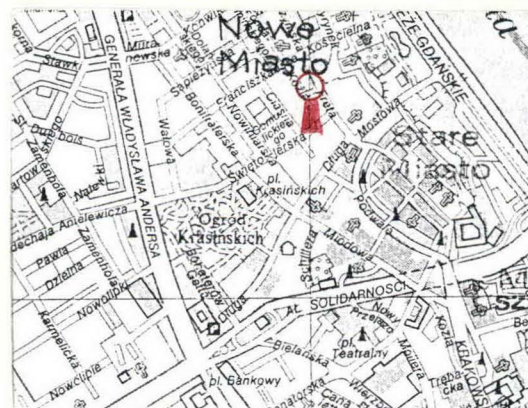
KAMIENICA Z OFICYNAMI

2. Czas powstania
Przed 1734, I poł.
XIX w., 1950-51

3. Miejscowość

WARSZAWA

11. Zdjęcia, rzut, przekrój, sytuacja, orientacja

SKALA 1:26000

SKALA 1:2000

4. Adres

Warszawa, ul. Freta 39

nr hipoteczny

lub. ewid. gruntów

5. Przynależność administracyjna

województwo stołeczne warszawskie

Centrum, dz. Śródmieście

gmina

6. Poprzednie nazwy miejscowości

7. Przynależność administracyjna
przed 1 VI 1975

województwo stołeczne warszawskie

Centrum, dz. Śródmieście

powiat

8. Właściciel i jego adres

Gmina Centrum w Warszawie

9. Użytkownik i jego adres
"EUREKA" - Przedsiębiorstwo
Doświadczalno-Produkcyjne
Elektronicznej Aparatury Pomiar.
Warszawa, ul. Freta 39

10. Rejestr zabytków

138

Nr data 1.VII/ 65

Kamienicę murowaną wystawiono przed 1734 r. na dwóch scalonych średniowiecznych działkach oznaczonych nr 5 i 6 zajętych wcześniej przez dwa budynki z których jeden był drewniany, drugi z muru pruskiego. Był to budynek piętrowy z dwoma sklepami na dole należący do p. Wenera, gminnego Miasta Nowej Warszawy. Zapewne w końcu XVIII w. wzdłuż pld. i pñ. granicy posesji zbudowane zostały trzy oficyny różnej szerokości. W I poł. XIX w. za czasów własności Jana Jasińskiego/od 1839- ok.1850/ kamienica uzyskała nowy, późnoklasycystyczny wystrój fasady i zapewne też elewacji tylnej. Nie wiadomo, czy przekształceniu uległy wówczas wnętrza. Zmiana szaty stylowej obiektu objęła zapewne równocześnie lub niewiele później zabudowę oficynową, którą ujednolicono. Przed 1939 r. w oficynach funkcjonowały jatki uboju koszerne. W wyniku działań wojennych lat 1939-45 kamienica uległa znacznym uszkodzeniom. Nie wiadomo jaki był stopień zniszczenia oficyn. Kamienicę odbudowano w latach 1950-51 wg projektu arch. Stefana Szurmaka. Polichromię fasady wykonano wg projektu Bondana Urbanowicza w 1952 r. Cała zabudowa posesji jako własność Skarbu Państwa została oddana w trwałe użytkowanie Zjednoczonym Zakładom Aparatury Pomiarowej, Zakład Doświadczalny "EUREKA". Oficyny przeznaczone zostały na hale produkcyjne. Po 1959 r. cały dziedziniec zadaszono przeszklonym dachem o konstrukcji stalowej. W 1958 r. przyłączono do posesji dwie kamieniczki przy ul. Koźlej 10 i 14 przeznaczając je na cele biurowo-handlowe. W 1997 r. funkcja produkcyjna na terenie zespołu została zlikwidowana. Obecnie w kamienicy znajdują się głównie pomieszczenia biurowe, a na parterze dwa lokale

Sytuacja- Kamienica usytuowana jest w zachodniej pierzei rynku Nowego Miasta w zabudowie zwartej. Ustawiona kalenicowo, fasadą zwrócona na wschód. Budynek zajmuje szeroką działkę złożoną z dwóch działek średniowiecznych, wytyczonych pomiędzy rynkiem Nowego Miasta i ul. Koźlą. Wzdłuż pld. i pñ. granicy posesji usytuowane są dwie oficyny integralnie związane z kamienicą, połączone od strony zachodniej (od ul. Koźlej) szeroką bramą wjazdową. Należące do użytkownika dwie kamieniczki od ul. Koźlej nr 10 i 14, położone są na posesjach sąsiadujących.

Materiał, konstrukcja - murowana z cegły na zaprawie wapienno-piaskowej, otynkowana. Ściany działowe ceglane, otynkowane, w części drewniane, szklone. Oficyny i brama wjazdowa, murowane z cegły na zaprawie wapienno-piaskowej, otynkowane.

Skiepienia- w kamienicy: w dwóch lokalach parteru kolebka z lunetami, w sieni przejazdowej sklepienie kolebkowo-krzyżowe. W piwnicy dwa sklepienia kolebkowe. W części oficyny południowej sklepienia krzyżowe.

Stropy - w kamienicy: w piwnicy środkowej strop odcinkowy, w drugim trakcie piwnic, na piętrach kamienicy i w obu oficynach strop ceramiczno-stalowy, przeszklony.

Klatki schodowe - w kamienicy i w oficynie północnej, dwubiegowe, żelbetowe z żelazną prętową balustradą. Schody jednobiegowe, żelbetowe oraz stalowo-drewniane z piętra na antresolę. W oficynie południowej, jednobiegowe, żelbetowe. Do piwnicy betonowe, jałnobiegowe.

Stolarka okienna - okna drewniane, ościeżnicowe oraz zespolone.

Stolarka drzwiowa - płycinowa i płytowa oraz ramowa przeszklona. Drzwi do sieni dwuskrzydłowe z nadświetlem.

Posadzki, podłogi - lastriko, płytki ceramiczne (terrakota, gres), szlichta betonowa, płytki PCV.

Rzut - kamienica na rzucie prostokąta zbliżonego do trapezu, dwutraktowa z sienią przejazdową na osi środkowej. Trakt tylny węższy znacznie od traktu frontowego, z zejściem do piwnicy. Piwnice w układzie dwutraktowym, skomunikowane z dwiema różnej szerokości oficynami usytuowanymi po stronie zachodniej. Osobna klatka schodowa prowadzi do piwnic oficyny północnej. Układ pomieszczeń piętra odmienny od parteru, złożony z czterech różnej wielkości lokali, z których jeden, południowy o wielkości pierwotnej. Pozostałe trzy powstały z wtórnego podziału jednego dużego pomieszczenia.

Oficyna północna - jednotraktowa, w części półotraktowa o wtórnych podziałach.

Oficyna południowa - jednotraktowa z wtórnymi podziałami. Obie oficyny skomunikowane w poziomie piętra z pomieszczeniami kamieniczek przy ul. Koźlej 10 i 14.

Bryła - kamienica piętrowa, podpiwniczona, z użytkowym poddaszem, przekryta dachem dwuspadowym. Od strony zachodniej ustawione prostopadle do kamienicy dwie oficyny przysłaniające częściowo elewację tylną do wysokości piętra.

Oficyny piętrowe, podpiwniczone, przekryte dachami trójspadowymi. Podwórza - przekryte na poziomie stropu piętra oficyn i kamienicy szklanym dachem dwuspadowym. Od ul. Koźlej - brama wjazdowa łącząca oficyny, sięgająca na wysokość gzymsu kordonowego.

14. Kubatura 10.647 m ³ /razem z bud. przy ul. Koźlej/	15. Powierzchnia użytkowa 1937 m ²	16. Przeznaczenie pierwotne Mieszkalno-handlowe	17. Użytkowanie obecne Biurowo-handlowe
18. Prace budowlane i konserwatorskie, ich przebieg i dokumentacja (po 1945 r.) W trakcie powojennej odbudowy w latach 1950-51 nie zrekonstruowano fasady, mimo, że znany był jej pierwotny wygląd. Stworzono nową, uproszczoną elewację pozbawioną detali późnoklasycystycznych, wyposażoną w elementy całkowicie nowe. Zlikwidowano bonie parteru, wprowadzono cztery pilastry, cztery nisze w poziomie przyziemia i dwie na piętrze, zlikwidowano balkon żeliwny na piętrze, zmieniono wykrój, opracowanie oraz liczbę otworów, w połaci dachu wprowadzono 3 lukarny. Zachowano pierwotny układ wnętrza piwnic, parteru, zaprojektowano na nowo układ pomieszczeń piętra kamienicy oraz oficyny pld. z zachowaniem sklepień oraz oficyny pln. Wymieniono instalację co., elektryczną, telefoniczną. Po 1959 r. zadaszono dziedziniec, wprowadzono też kilka nowych podziałów wewnętrznych w kamienicy i w oficynach, które skomunikowano z przyłączonymi do posesji dwoma budynkami od ul. Koźlej 10 i 14. We wszystkich użytkowanych przez "EUREKE" budynkach przeprowadzano bieżące naprawy oraz modernizacje instalacji. Niekompletna dokumentacja techniczna znajduje się w posiadaniu użytkownika.		19. Stan zachowania (fundamenty, ściany zewnętrzne, ściany wewnętrzne, sklepienia, stropy, konstrukcje dachowe, pokrycie dachu, wyposażenie i instalacje) Ściany zewnętrzne, ściany wewnętrzne - w stanie dobrym Sklepienia, stropy - w stanie dobrym Dach i jego pokrycie - w stanie dobrym Wyposażenie i instalacje - w stanie dobrym	
20. Najpilniejsze postulaty konserwatorskie Należy wprowadzić nową funkcję w pomieszczeniach obu oficyn oraz na zadaszonym dziedzińcu. Proponowana nowa funkcja - handlowo-usługowa.			

21. Akta archiwalne i źródła ikonograficzne (rodzaj, numer i miejsce przechowywania)

1. Taryfy m. Warszawy z lat 1784-1930 - APW
2. Źródła do dziejów Warszawy. Rejestry podatkowe i taryfy nieruchomości 1510-1770, W-wa 1963
3. Karta ewidencyjna kamienicy przy ul. Freta 39 oraz dwie karty ewidencyjne oficyny pñ. i pñd. 1959 r. tzw. karty zielone - PSOZ Warszawa
4. Plan z 1852 r. H. Świątkowskiego
5. Plan Lindleya, 1889, blok 38-39 - APW, Dz. Kartografii
6. Fot. kamienicy z 1934 r. - IS PAN, neg. nr 7381

23. Uwagi różne

Nie zachowała się księga hipoteczna posesji

24. Opracowanie karty ewidencyjnej

tekst Joanna Giżejewska, XII/1997
imię, nazwisko, data, podpis

plany, rysunki Małgorzata Misztal, XII/1997
imię, nazwisko, data, podpis

zdjęcia fotogr. Julian Kołodziej, V/1997
imię, nazwisko, data, podpis

..... Maciej Czarnecki, XII/1997
miejsce przechowywania negatywów

KARTA PO WYPEŁNIENIU PODLEGA OCHRONIE NA PODSTAWIE PRZEPISÓW PRAWA AUTORSKIEGO

22. Bibliografia

1. Encyklopedia Warszawy, W-wa 1994, hasło: Freta
2. Szwankowski E. "Ulice i place Warszawy", W-wa 1963, hasło: Koźła, Freta
3. Zieliński J. "Atlas dawnej architektury ulic i placów Warszawy. Śródmieście historyczne" t. 3 W-wa 1997, hasło: ul. Freta
4. Dokumentacja historyczno-konserwatorska kamienicy przy ul. Freta 39 w Warszawie, oprac. J. Giżejewska, J. Kołodziej, 1997, - archiwum PSOZ

25. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (daty, imiona i nazwiska wypełniających)

26. Załączniki

- 1 - cd. tekstu, rzut parteru i piętra
2 do 5 - fotografie

1. Miejscowość.....	Warszawa	4. Obiekt (nazwa jak w karcie)	5. Zawartość wkładki (nazwa materiału uzupełniającego)
2. Gmina.....	Centrum	KAMIENICA Z OFICYNAMI ul. Freta 39	cd. pkt. 12 i 13, rzuty parteru i piętra
3. Województwo.....	st. warszawskie		

cd. pkt. 12

handlowe. Pomieszczenia w oficynach funkcjonują jako magazyny.

Właściciele posesji nr hip. 336

1510- Wincenty oraz Michał Posiany vel Proszany, 1659- plac wdowy po Wojciechu, Majcher Koszuka, 1669- Kossulinski, Szynglorowicz, 1734-Werner gminny m. Nowej Warszawy, 1770-Salwadorowa Marianna, 1784-1797- S. Eyzbach, 1807-Sawator, 1808-Eyzbach, 1812-Sawator, 1813-Eyzbach, 1817-Kurcewski, 1819, 1821-Warpechowski Hilary, 1832-Schussler Franciszek, 1839-Jasiński Jan, 1852, 1855-Pińkowski vel Pieńkowski Konstanty, 1856-78- Wiśniewska Emilia, 1879-82-Siewruk i Hołownia, 1887-91 succ. Teofila Siewruka, 1893-1897-Schneider Fryderyk, 1900- małż. Schneider, 1908-Schneider Emilia, 1915, 1918 -May Leon, 1930-małż. May.

cd. pkt. 13

Elewacje

Kamienica- fasada 5-osiowa, podkreślona cokołem, gzymsem kordonowym i wieńczącym. Artykułowana symetrycznie czterema pilastrami. W partii przyziemia cztery psudonizsze flankowane kolumnkami. Na piętrze dwie nisze półkoliście zamknięte. Wejście na osi środkowej zamknięte półkoliście. Okna prostokątne z gzymsami nadokiennymi, podkreślone od dołu pilasterkami. Nad oknami parteru umieszczone trzy malowane tonda z portretami artystów: Władysława Skoczylasa, Felicjana Kowarskiego, Tadeusza Breyera.

W połaci dachu umieszczone symetrycznie trzy wstawki o trójkątnych szczytach.

Elewacja tylna zachodnia- w części przysłonięta oficynami, z koszowo zamkniętą bramą przejazdową na osi, wtórnie zabudowaną. Na piętrze trzy okna podkre-

Wkładkę założył: Joanna Giżejewska, XII/1997
(imię, nazwisko, data)

Miejsce przechowywania negatywów:

ODZ

ślone opaskami z tynku o wspólnym nadokienniku.

W połaci dachowej trzy wystawki o trójkątnych szczytach rozmieszczone symetrycznie.

Oficina północna i południowa-elewacje zewnętrzne (północna i południowa) podkreślone cokołem, gzymsem kordonowym oraz koronującym.

Parter podzielony symetrycznie rozmieszczonymi arkadowymi oknami o wtórnej wielkości (pierwotnie sięgały do poziomu cokołu). Piętro z prostokątnymi niewielkimi oknami. Podobnie opracowane elewacje od strony wewnętrznego dziedzińca, poniżej gzymsu kordonowego przesłonięte wtórną konstrukcją dachową. Elewacje zachodnie od strony ul. Koźlej dwuosiove, podkreślone gzymsem kordonowym i wieńczącym. Połączone bramą przejazdową zamkniętą łukiem koszowym, zwieńczonym ścianką kolankową.

Wnętrza -

Kamienica- rozplanowanie piwnic i parteru- pierwotne. XVIII-w. Zachowane pierwotne sklepienia. Forma zamknięcia bramy przejazdowej na podwórzu - XIX w. Rozplanowanie piętra powojenne z nowymi przebiciami komunikacyjnymi oraz nowymi ściankami działowymi. Na piętrze m. in. wtórnie wprowadzona antresola. W pomieszczeniu południowym zachowano dwie pierwotne, półkoliście zamknięte wnęki.

Oficina północna wtórnie skomunikowana z kamienicą, o wtórnych podziałach.

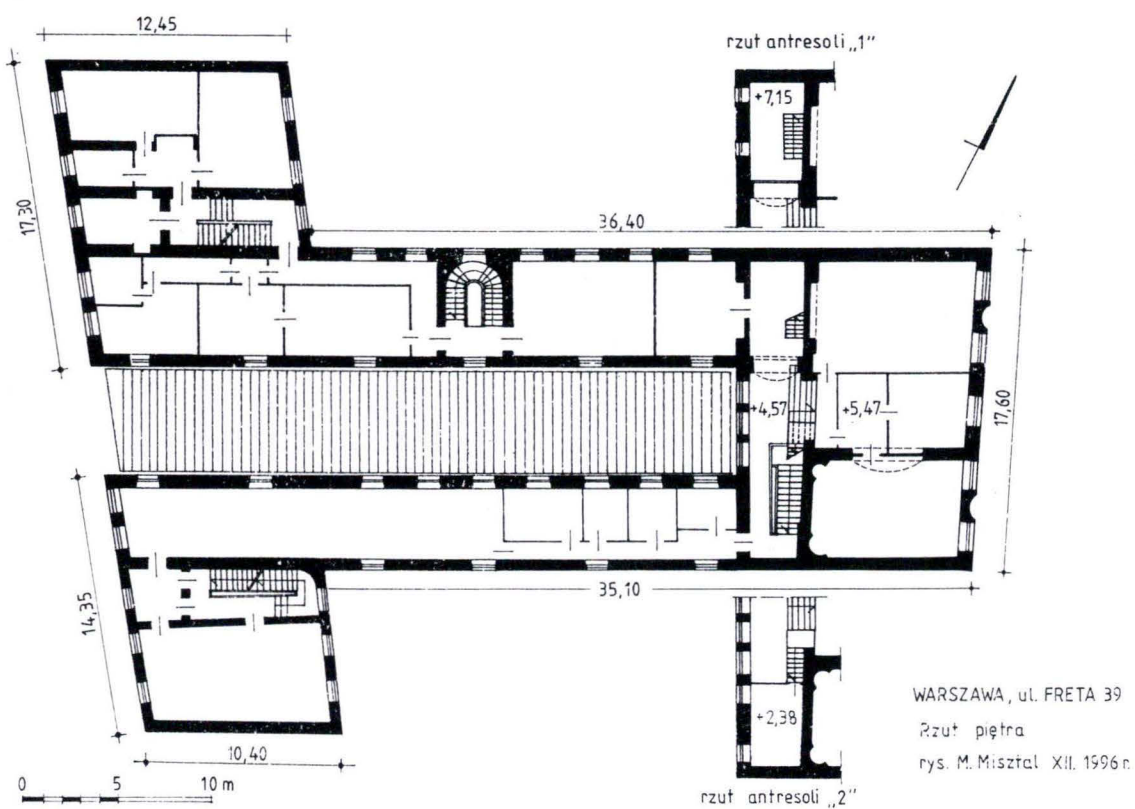
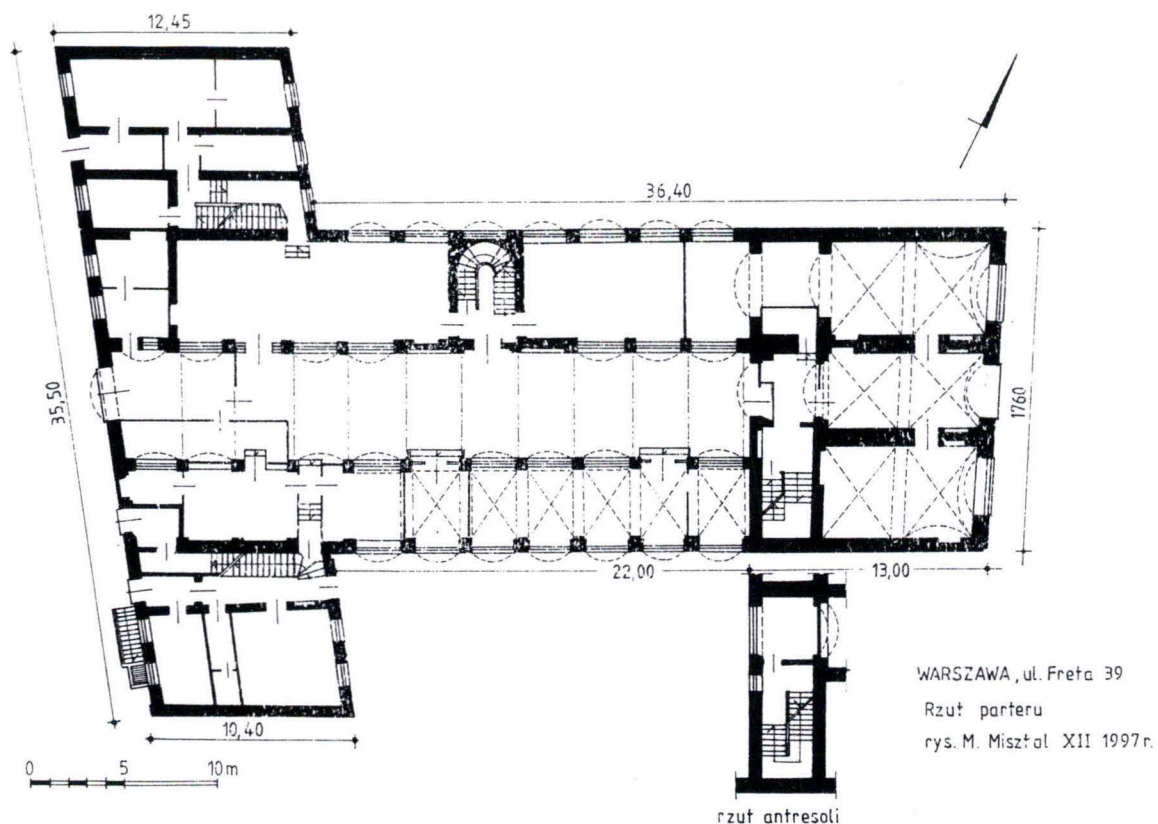
Wyposażenie

Glazura i terrakota w pom. wc, w części posadzki lastrikowe, z grsu i terrakoty. W części pomieszczeń lamperie. Balustrady prętowe, stalowe z drewnianymi poręczami.

Instalacje

Elektryczna, co, telefoniczna. Brak kanalizacji.

gazowa

cd. pkt. 13

Więźba - drewniana, płatwiowo-kleszczowa. Dachu kryte dachówką ceramiczną oraz papą. Dach nad wewnętrznym podwórzem - konstrukcji ramowej, stalowy, przeszklony.

1. Miejscowość. **WARSZAWA**
 2. Gmina . . . **CENTRUM**
 3. Województwo **stołeczne, warszawskie**

4. Obiekt (nazwa jak w karcie)
KAMIENICA Z OFICYNAMI
ul. Freta 39

5. Zawartość wkładki (nazwa materiału uzupełniającego)
fotografie

Wkładkę założył: **Joanna Giżejewska, XII/1997**
(imię, nazwisko, data)
ODZ
 Miejsce przechowywania negatywów:

2. Pierzeja zachodnia Rynku Nowego Miasta,
 fragm. ul. Freta
 3. Ul. Freta 39, fasada, widok ogólny
 4. Ul. Freta 39, fasada, wejście do sieni

5. Ul. Freta 39, fasada, medalion z portretem T. Breyera
6. Ul. Freta 39, fasada, medalion z portretem F.S. Kowarskiego
7. Ul. Freta 39, fasada, medalion z portretem W. Skoczylasa

1. Miejscowość..... WARSZAWA
CENTRUM
2. Gmina
stołeczne, warszawskie
3. Województwo

4. Obiekt (nazwa jak w karcie)
KAMIENICA Z OFICYNAMI
ul. Freta 39

5. Zawartość wkładki (nazwa materiału uzupełniającego)
fotografie

8

9

10

8. Ul. Freta 39, fasada, fragm. piętra

9. Ul. Freta 39, fasada, fragm. piętra

10. Ul. Freta 39, fragm. elewacji tylnej kamienicy
oraz oficyny pñ.

Wkładkę założył: Joanna Giżejewska, XII/1997
(imię, nazwisko, data)

ODZ

Miejsce przechowywania negatywów:

Wzór ODZ 1995 r.

11

12

13

- 11. Ul. Freta 39, tylne elewacje oficyn,
widok od ul. Koźlej
- 12. Ul. Freta 39, oficyna południowa
- 13. Ul. Freta 39, oficyna północna

1. Miejscowość.....	WARSZAWA	4. Obiekt (nazwa jak w karcie)	5. Zawartość wkładki (nazwa materiału uzupełniającego)
2. Gmina.....	CENTRUM	KAMIENICA Z OFICYNAMI	fotografie
3. Województwo.....	stołeczne, warszawskie	ul. Freta 39	

14

15

16

14. Ul. Freta 39, sień, fragment zachodni
 15. Ul. Freta 39, sień, fragment wschodni
 16. Ul. Freta 39, fragm. sklepienia sieni

Wkładkę założył: Joanna Giżejewska, XII/1997
 (imię, nazwisko, data)

Miejsce przechowywania negatywów: ODZ

17

18

19

17. Ul. Freta 39, parter, fragm. pomieszczenia frontowego
 18. Ul. Freta 39, parter, fragm. pomieszczenia frontowego
 19. Ul. Freta 39, piętro, fragm. pomieszczenia frontowego

1. Miejscowość..... WARSZAWA
2. Gmina..... CENTRUM, dz. Śródmieście
3. Województwo..... stołeczne, warszawskie

4. Obiekt (nazwa jak w karcie)
KAMIENICA Z OFICYNAMI
ul. Freta 39

5. Zawartość wkładki (nazwa materiału uzupełniającego)
fotografie

21

20

22

Wkładkę założył: Joanna Gizejewska, XII/1997
(imię, nazwisko, data)
ODZ
Miejsce przechowywania negatywów:

20. Ul. Freta 39, ogólny widok dziedzińca,
stan z III 1997r.
21. Ul. Freta 39, ogólny widok dziedzińca,
stan z III 1997 r.
22. Ul. Freta 39, dziedziniec, fragm. zadaszenia

22a

25

24

22. Ul. Freta 39, dziedziniec, elewacje oficyn
stan z XII 1997 r.

24. Ul. Freta 39, oficyna południowa, fragm.wnętrza

25. Ul. Freta 39, oficyna pld., stolarka drzwiowa